

Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма
Цэнтральная раённая бібліятэка
Адзел абслугоўвання і інфармацыі

Серыя «Асоба ў гісторыі малой радзімы»

НАВУКОВЕЦ, КІРАЎНІК, ДЗЯРЖАЎНЫ ДЗЕЯЧ

Біябібліяграфічны паказальнік
да 75-годдзя з дня нараджэння
Міхаіла Іванавіча Дземчука

Кобрын
2021

УДК 016:[908(476.7)(092)+929 Дзямчук]
ББК 91.9:72(4Беи)
Н15

Серыя заснавана ў 2014 годзе

Складальнік

галоўны бібліёграф аддзела абслугоўвання і інфармацыі
Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкі *С. Д. Курачук*

Навуковец, кіраўнік, дзяржаўны дзеяч :
Н15 біябібліяграфічны паказальнік да 75-годдзя з дня нараджэння М. І. Дземчука / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. – Кобрын : цэнтральная раённая бібліятэка, 2021. – 40 с. : іл. – (Серыя «Асоба ў гісторыі малой радзімы»).

Біябібліяграфічны паказальнік прысвечаны вядомаму дзяржаўнаму і грамадскаму дзеячу, прафесару, лаўрэату Дзяржаўнай прэміі БССР, заслужанаму дзеячу навукі Рэспублікі Беларусь Міхаілу Іванавічу Дземчуку (1946–2016). Выданне змяшчае біяграфічны нарыс, спіс крыніц аб яго жыцці і дзейнасці, фотаматэрыялы. Адрасаваны ўсім, хто цікавіцца гісторыяй роднага краю, дасягненнямі людзей, якія ўнеслі асабісты ўклад у развіццё нашай малой радзімы.

**УДК 016:[908(476.7)(092)+929 Дзямчук]
ББК 91.9: 72(4Беи)**

© Кобрынская раённая цэнтралізаваная
бібліятэчная сістэма, 2021

АД СКЛАДАЛЬНІКА

Вядомы дзяржаўны грамадскі дзеяч, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі, акадэмік некалькіх акадэміяў, у тым ліку міжнародных, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР. За ўсім гэтым - адзін чалавек, наш зямляк Міхаіл Іванавіч Дзямчук, ураджэнец вёскі Дзвяткі, выпускнік СШ № 2 горада Кобрына. У жыцці і навуцы ён прайшоў шлях, характэрны для многіх таленавітых і мэтанакіраваных людзей. І на кожнай ступені росту і прызнання ніколі не забываў пра родны кут, сваю малую радзіму.

Біябібліяграфічны паказальнік з серыі «Асоба ў гісторыі малой радзімы» прысвечаны 75-годдзю з дня нараджэння Міхаіла Іванавіча Дзямчука.

Паказальнік мае наступную структуру:

Ад складальніка

Біяграфічны нарыс

Вехі жыцця

Шырокае прызнанне

Сувязь з землякамі

Бібліяграфічныя матэрыялы

Працы

Аб жыцці і дзейнасці

Спіс перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік.

Раздзел «Працы» ўключае кнігі, артыкулы з часопісаў М. І. Дзямчука. Кнігі размешчаны ў алфавіце

назваў, часопісныя артыкулы - па гадах у зваротнай храналогіі, унутры года – у алфавіце загалоўкаў.

У раздзеле «Аб жыцці і дзейнасці» творы друку згрупаваны па відах: главы, раздзелы з кніг, часопісныя і газетныя артыкулы, найбольш стабільныя электронныя рэсурсы. Кнігі размешчаны ў алфавіце аўтараў, назваў кніг, артыкулы – па гадах у зваротнай храналогіі, унутры года – у алфавіце аўтараў, загалоўкаў. Мова бібліяграфічных апісанняў адпавядае мове выданняў. Для раскрыцця зместу пры неабходнасці да запісаў даюцца кароткія анатацыі. Уключаны артыкулы з газет і часопісаў на беларускай і рускай мовах з 1995 па 2020 год.

Бібліяграфічныя запісы ў паказальніку складзены ў адпаведнасці з міждзяржаўнымі стандартамі «ГОСТ 7.1-2003 Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления», «ГОСТ 7.80-2000 Библиографическая запись. Заголовок. Общие требования и правила составления».

Даведачны апарат прадстаўлены алфавітным спісам перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік.

Паказальнік уключае асабістыя дакументы М. І. Дземчука, фатаграфіі з архіваў установы адукацыі «Рынкаўская базавая школа», дзяржаўнай установы культуры «Тэвельская публічная бібліятэка», а таксама з асабістых фотаархіваў У. Р. Кузіча і стрыечнай сястры Міхаіла Дземчука Н. М. Шчочкінай.

Выданне адрасавана ўсім, хто цікавіцца гісторыяй роднага краю, дасягненнямі людзей, якія ўнеслі асабісты ўклад у развіццё нашай малой радзімы.

БІЯГРАФІЧНЫ НАРЫС

Міхаіл Іванавіч Дзямчук (1946–2016)

Вехі біяграфіі

Міхаіл Дзямчук нарадзіўся 28 мая 1946 года ў вёсцы Дзвяткі Закросніцкага сельсавета Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці ў сялянскай сям’і. Бацька Іван Іосіфавіч сам быў здольным да вучобы чалавекам і марыў, каб сын атрымаў вышэйшую адукацыю.

Бацькоўская хата ў в. Дзвяткі

Бацькі Міхаіла Дзямчука
Іван Іосіфавіч і Сцепаніда Іванаўна
(з сямейнага архіва стрыечнай
сястры Н. М. Шчочкінай)

Міхаіл закончыў сем класаў у школе ў вёсцы Рынкi Кобрынскага раёна. Потым вучыўся ў сярэдняй школе № 2 горада Кобрына. Яшчэ ў школьныя гады Міхаіл праяўляў цікавасць да вучобы: вучыўся на «выдатна», меў глыбокія веды. Велізарнае жаданне дасягнуць поспеху пры пастаяннай і карпатлівай працы, мэтанакіраванасці дазволілі юнаку закончыць школу з залатым медалём і паступіць у вышэйшую навучальную ўстанову.

У 1963 годзе Міхаіл паступіў на фізічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна, па заканчэнні якога ў 1968 годзе атрымаў дыплом з адзнакай (№ 165959 ад 22 чэрвеня 1968 г.). Яму была прысвоена кваліфікацыя «фізік са спецыялізацыяй па ядзернай фізіцы».

Фізічны факультэт БДУ імя У. І. Леніна

Пасля паспяховай абароны кандыдацкай дысертацыі ў 1970 годзе Міхаіл Дземчук 15 гадоў працаваў у Беларускім дзяржаўным універсітэце. У 1970 – 1976 гадах быў малодшым, пазней старшым навуковым супрацоўнікам. З 1976 па 1984 год ён узначальваў лабараторыю паўправадніковай электронікі Навукова-даследчага інстытута прыкладных фізічных праблем, а затым у 1983 – 1985 гадах быў загадчыкам кафедры аўтаматызацыі навуковых даследаванняў факультэта радыёфізікі і электронікі і сакратаром парткама Белдзяржуніверсітэта.

Доктар фізіка-матэматычных навук (1983), прафесар (1985).

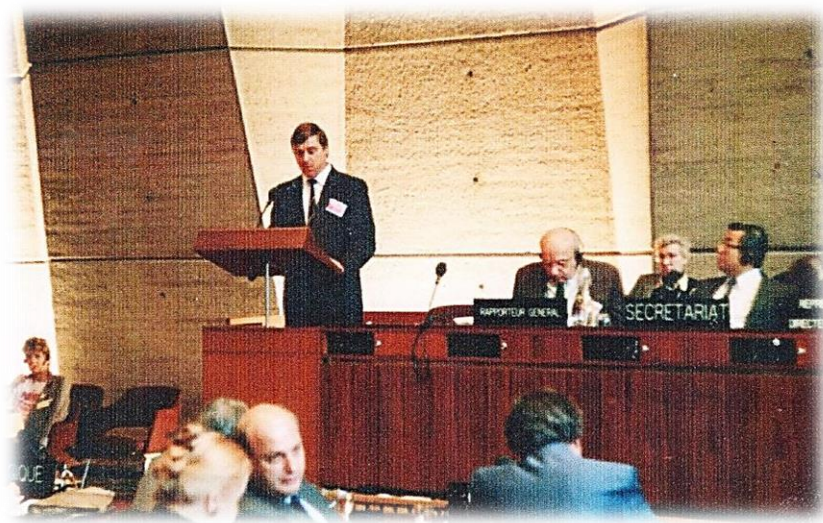
Творчы талент М. І. Дземчука праявіўся ў навуковых даследаваннях. Ён развіў новы напрамак у эксперыментальнай і тэхнічнай фізіцы, у аснове якога стварэнне сістэмы арыгінальных метадаў і прэцызійных оптаэлектронных сродкаў часава-імпульснага

аналізу інтэнсіўнасці светлавога выпраменьвання. На аснове тэхналогій новага пакалення навуковец распрацаваў і стварыў лазеры ўльтракароткіх імпульсаў субпікасекунднага часавага дыяпазону з параметрамі выпраменьвання, якія праграмуюцца.

Міхаіл Дзямчук быў спецыялістам у галіне навуковага прыборабудавання і квантавай радыёфізікі. Створаныя ім прыборы і сістэмы працуюць больш чым у 30 навуковых цэнтрах Беларусі, Расіі, Германіі, ЗША і іншых краінах. Яны дазволілі правесці серыю эксперыментаў з новымі навуковымі і практычнымі вынікамі, вырашыць шэраг задач у галіне эксперыментальнай і тэхнічнай фізікі.

Асноўныя працы вучонага – у галіне навуковага прыбора- і машынабудавання, сістэмнага аналізу і арганізацыйнага праектавання.

Работа ва ўрадзе БССР, Рэспублікі Беларусь

У 1982 годзе Міхаіл Іванавіч Дзямчук абараніў доктарскую дысертацыю і, працягваючы навуковую працу, уключыўся ў актыўную дзейнасць па арганізацыі сучаснай галіны навукі і адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

З 1985 года ён працаваў загадчыкам аддзела навукі і навучальных устаноў ЦК КПБ, а з 1988 года - Міністрам народнай адукацыі БССР.

Арганізацыйная дзейнасць М. І. Дземчука выйшла на новы ўзровень, калі ў 1991 годзе ён быў прызначаны намеснікам Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, курыраваў пытанні адукацыі, навукі, культуры, аховы здароўя. Міхаіл Іванавіч прымаў самы непасрэдны ўдзел у стварэнні новых органаў дзяржаўнага кіравання: Камітэта па навуцы і тэхналогіях, Вышэйшай атэстацыйнай камісіі, Дэпартамента патэнтазнаўства, Агенцтва па аўтарскіх правах і інш. Усё гэта садзейнічала стварэнню ўмоў для больш эфектыўнага развіцця інтэлектуальнага патэнцыялу краіны.

У 2000 годзе М. І. Дзямчук прызначаны намеснікам Прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь. На гэтай дзяржаўнай пасадзе ён працягваў стратэгічную лінію распрацоўкі навукова-тэхналагічнага і кадравага забеспячэння працэсу сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь.

Рэктар Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі

3 ліпеня 1994 года прафесар Дзямчук узначаліў адну

з буйнейшых вышэйшых навучальных устаноў рэспублікі - Беларускаю дзяржаўную політэхнічную акадэмію (сёння - Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт) і паспеў шмат зрабіць для таго, каб працэс навучання адпавядаў патра-

баванням часу. Назапашаны вопыт арганізатара навукі і адукацыі Міхаіл Іванавіч у поўнай меры рэалізаваў на пасадзе рэктара БДПА, якую ён узначальваў па 2000 год.

У гэты перыяд кіраўнік ініцыяваў мадэрнізацыю вышэйшай тэхнічнай адукацыі ў адпаведнасці з сучаснымі міжнароднымі нормамаі, выступаў распрацоўшчыкам шэрагу праектаў і праграм, накіраваных на стварэнне новых эфектыўных навукова-вытворчых комплексаў, фарміраванне ў рэспубліцы высокаэфектыўнай сістэмы трансфера тэхналогій (тэхнаполісаў і тэхнапаркаў), арганізацыю эканамічных зон інавацыйнай актыўнасці і прадпрыемстваў высокай тэхналагічнай культуры.

За час працы на дзяржаўных пасадах Міхаіл Іванавіч Дзямчук праявіў сябе адказным, ініцыятыўным, граматычным кіраўніком, патрабавальным да сябе і да падначаленых.

Работа ў Рэспубліканскім інстытуце вышэйшай школы

На працягу 2002 - 2014 гадоў М. І. Дзямчук працаваў рэктарам Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы. Пад яго кіраўніцтвам ажыццяўлялася дзейнасць па мадэрнізацыі нацыянальнай сістэмы вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з сусветным вопытам і задачамі фарміравання інавацыйнай эканомікі і інфармацыйнага грамадства, сістэмная распрацоўка навукова-метадалагічных прынцыпаў сацыяльнага праектавання інавацыйных адукацыйных сістэм, была арганізавана падрыхтоўка высокапрафесійных спецыялістаў новай якасці.

Дзейнасць у Рэспубліканскім інстытуце вышэйшай школы М. І. Дзямчук працягваў да канца сваіх дзён. У якасці прарэктара па інфармацыйна-аналітычнай рабоце ўзначальваў групу спецыялістаў, якая ажыццяўляла прафесійную ацэнку вопыту мадэрнізацыі сістэм адукацыі краін свету і распрацоўвала адпаведныя стратэгіі і палітыку пераўтварэнняў, якая адпавядала нацыянальным інтарэсам нашай краіны.

У апошнія гады ў сферы навуковых інтарэсаў М. І. Дзямчука былі праблемы адукацыі і развіцця навукі ў

рэспубліцы, тэорыя і практыка стварэння сучасных навукаёмістых, канкурэнтаздольных вытворчасцей і тэхналогій. Прафесар Дзямчук кіраваў шэрагам праектаў і праграм па ўдасканаленні нацыянальнай сістэмы адукацыі, распрацоўцы новых адукацыйных тэхналогій і фарміраванні навучальных устаноў інтэграванага тыпу - сучасных ліцэяў, у тым ліку ліцэя Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, гімназій, каледжаў. Ён аўтар канцэптуальных палажэнняў па рэфармаванні прафесійна-тэхнічнай і вышэйшай школы рэспублікі ў рыначных адносінах, аптымізацыі кіруючых структур у галіне адукацыі.

Большая частка працоўнай біяграфіі М. І. Дземчука звязана з педагагічнай дзейнасцю ў вядучых ВНУ краіны. Многія з яго вучняў займаюць сёння адказныя пасады ў органах дзяржаўнага кіравання і арганізацыях сацыяльна-эканамічнай сферы.

26 ліпеня 2016 года Міхаіл Іванавіч Дзямчук пайшоў з жыцця. Ён пражыў 70 гадоў. Пахаваны на ўсходніх могілках у Мінску.

Жыццёвай разважлівасцю, вострым розумам, чалавечнасцю, велізарным асабістым абаяннем і ўважлівасцю да іншых людзей вылучаўся Міхаіл Дзямчук, таленавіты сын Беларусі, наш знакамiты зямляк, светлая памяць пра

якога застанецца назаўжды.

Шырокае прызнанне

Навуковая і грамадская дзейнасць прафесара Дземчука высока адзначана дзяржавай. Ён лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі ў галіне навукі і тэхнікі 1979 года і лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР у галіне навукі і тэхнікі 1986 года. Дзяржаўная прэмія БССР 1986 года прысуджана Міхаілу Іванавічу за распрацоўку і ўкараненне ў практыку опытка-фізічных даследаванняў статыстычных метадаў часовага аналізу хуткаперемменных патокаў светлавога выпраменьвання.

За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, шырокае ўкараненне сучасных тэхнічных сродкаў навучання, вынікаў навуковых даследаванняў М. І. Дземчук узнагароджаны значком «Выдатнік адукацыі Рэспублікі Беларусь».

У 1996 годзе за значны ўклад у развіццё беларускай навукі, падрыхтоўку навуковых і інжынерных кадраў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка сваім Указам прысвоіў рэктару Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі Міхаілу Іванавічу Дземчуку ганаровае званне «Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь» (Указ ад 24 мая 1996 года, № 199).

Узнагароджаны Ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР і Урада Рэспублікі Беларусь.

М. І. Дземчук выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1986-1990) і Народным дэпутатам СССР

(1989-1994). У 1989 годзе як дэпутат Вярхоўнага Савета БССР сваім выступам падтрымаў «Закон аб мовах», які замацоўваў дзяржаўнасць беларускай мовы.

Міхаіл Іванавіч Дзямчук - член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (1986), акадэмік Міжнароднай акадэміі навук вышэйшай школы (1993), Міжнароднай акадэміі арганізацыйных і кіраўнічых навук (1994), Беларускай інжынернай тэхналагічнай акадэміі (1995), старшыня Прэзідыума Міжнароднай акадэміі тэхнічнай адукацыі (1995).

Прафесар Дзямчук з'яўляўся арганізатарам і кіраўніком Навукова-педагагічнай школы сістэмнага аналізу, заснаванай у 1998 годзе. За час існавання навуковай школы абаронены дзясяткі кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый. Вучні М. І. Дземчука працуюць выкладчыкамі ўніверсітэтаў Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі, супрацоўнікамі розных навуковых лабараторый і цэнтраў. Падрыхтаваў 7 дактароў і кандыдатаў навук.

М. І. Дзямчук - аўтар больш за 400 навуковых прац, у тым ліку 5 манаграфій («Статистический одноквантовый метод в оптико-физическом эксперименте» (1981), «Импульсная спектрометрия» (1986), «Республика Беларусь: системные принципы устойчивого развития» (2003), «Высшая школа в стратегии инновационного развития Республики Беларусь» (2006), «Системная методология инновационной деятельности» (2007), і 40 вынаходстваў.

Наш зямляк Міхаіл Іванавіч Дзямчук вядомы ў рэспубліцы як буйны вучоны, які ўнёс значны ўклад у развіццё навукі, адукацыі і вытворчасці.

Сувязь з землякамі

Міхаіл Іванавіч Дзямчук на кожнай ступені росту і прызнання не забываў пра родны кут, сваю малую радзіму.

Кобрыншчына можа ганарыцца: Міхаіл Дзямчук нарадзіўся на нашай зямлі, у вёсцы Дзвяткі Тэвельскага сельсавета. А з Кобрына, з сярэдняй школы № 2, якую скончыў з залатым медалём, пайшоў у вялікую навуку.

Ён увесь час падтрымліваў цесную сувязь з працаўнікамі Кобрынскага раёна. Пры актыўнай дапамозе вядомага земляка пабудавана бальніца ў вёсцы Тэўлі, рэканструявана школа ў вёсцы Рынкі, аказвалася дапамога іншым школам раёна ў забеспячэнні падручнікамі, нагляднымі дапаможнікамі, а таксама тэхнічнай дапамога шэрагу гаспадарак - калгасам і саўгасам.

У 1995 годзе М. І. Дзямчук выбраны дэпутатам Вярхоўнага Савета па Кобрынскай сельскай выбарчай акрузе № 24. На пытанне, чаму ён вырашыў балаціравацца кандыдатам у дэпутаты менавіта па Кобрынскаму раёну, Міхаіл Іванавіч адказваў: *«Справа ў тым, што тут, у вёсцы Дзвяткі, я нарадзіўся і вырас, атрымаў адукацыю. На Кобрыншчыне жыве мая маці, родныя і блізкія, мае сябры. А іх сённяшняе нялёгкае жыццё, як і ўсіх маіх землякоў, для мяне не абыякава. Я не магу заставацца безудзельным да тых праблем, якія хвалююць іх, ды і ўсіх працаўнікоў вёскі. Лічу сваім абавязкам зрабіць усё магчымае, каб палепшыць жыццё вяскоўцаў, каб у кожнай хаце быў мір і дабрабыт. Вось чаму я даў згоду балаціравацца кандыдатам у дэпутаты ў сябе на радзіме».* Яго праграма прадугледжвала вырашэнне

набалелых эканамічных і сацыяльных праблем раёна. Гэта перш за ўсё дзяржаўнае гарантаванае фінансаванне вёскі, адмена неабгрунтаваных падаткаў, павелічэнне пенсій, своєчасовая выплата зарплаты, аднаўленне льгот для ветэранаў працы і інвалідаў.

ТОЛЬКО ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ ПОДХОД К ДЕЛУ И ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПЕРЕД ОБЩЕСТВОМ РАЗРЕШАТ ПРОБЛЕМЫ НАРАДА БЕЛОРУСИ
М. ДЕМЧУК

ОБРАЩЕНИЕ К КОМБИРАТЕЛМ
Уважаемые мои земляки!

Я родился и вырос на Брестчине, в Кобринском районе. Здесь я получил образование, здесь меня научили работать. Здесь я встретил свою жену, друзей и семью. Здесь я общаюсь с Вами, земляками, ветеранами и молодёжью. Здесь мы должны вместе решать проблемы жизни моего любимого Кобринского района и Кобринского района Беларуси. С вами же и могу быть белорусским или украинским комбикорпусом.

И для решения белорусских проблем надо идти в депутаты и входить в Партию. Мне очень надо Беларусь, Беларусь, Беларусь, чтобы лучше жить. Буду жить, чтобы в будущем обществу не было стыдно за меня. Мои проблемы останутся на кончике Вашего карандаша.

И ещё я Вас: Я верю в свои силы, в реальность наших общих проблем!

Открытое письмо Белорусской научно-промышленной ассоциации «Изобретатели Кобринского района».

Уважаемые изобретатели!

Наша ассоциация в составе которой входят крупнейшие предприятия, научные и учебные заведения Республики Беларусь обращается к Вам с просьбой отдать свои голоса 29 ноября нынешнего года за Вашего земляка, участника Белорусской государственной логистической выставки **ДЕДУКА ВЕЛИКИЯ КОБРИНСКІ**.

Мы считаем, что именно Дедука В.И. реально может разрешить Ваши проблемы. Гарантию этого является его тесная связь с земляками Кобринского района, знание их нужд, потребности и интересов, его высокая интеллектуальная потенция, работоспособность и оптимизм, ответственность перед избирателями.

Он хорошо известен в нашем Республіке как крупный ученый, организатор науки и образования, успешный предприниматель в развитии народного хозяйства. При его активном участии разрабатывались и реализовались ряд важнейших научно-технических программ, вышедших на государственном уровне за пределы Республики Беларусь.

Решение социальных проблем села – основная задача государственной программы. Дедука В.И. имеет в распоряжении уникальную информацию о состоянии сельского хозяйства, которое готовит специалистов для развития сельского хозяйства. Он способен оказать всю необходимую помощь для развития и модернизации сельхозпредприятия Кобринского района.

Получившая программа Дедука В.И. ориентирована на повышение материального и духовного благосостояния людей труда, ветеранов и молодежи, жителей Вашего района. Она конкурентна в регионе.

Все государственные деятельности, все, жизненный путь этого талантливого, государственного человека свидетельствуют о том, что Вы вправе верить.

Белорусская научно-промышленная ассоциация

М. В. ЦЕЛЫЙ
ПОСЛЕДНЕЕ БЛАГОУСТРОЙСТВО БЕЛОРУССКОГО НАРОДА НА ОСНОВЕ НОВОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ И ПРИВНЕТИЕНОГО РАЦИОНАЛЬН АГРАРНО-ПРОМЫСЛЕННОГО КОМПЛЕКСА РЕШЕНИЯ

Я ВДУДУ ДУМАЮТЬСЯ

- модернизацию государственного финансирования развития села, строительства жилья, школ, больниц, учреждений культуры, объектов социально-экономического характера;
- создание необходимых условий на селе, установление льгот на земле, стимулирование производства;
- улучшение условий проживания села на основе пенсионного обеспечения городских жителей;
- переориентацию промышленности Республики на нужды села, выпуск и реализация по другим отраслям сельскохозяйственной техники и материалов для личных и коллективных хозяйств;
- организацию базовых элементов по планированию выработки сырья и вывозу готовой продукции сельскохозяйственной культуры на основе использования достижений современного и научного сельскохозяйственного производства;
- создание благоприятных условий производства по производству и продаже сельскохозяйственной продукции, развитию сельскохозяйственной сферы, развитию жилищно-коммунального хозяйства для обеспечения молодежи жильем и развитием жилищно-коммунального хозяйства;
- создание благоприятных условий и условий кредитования производства жилья и развития жилищно-коммунального хозяйства;
- создание условий для молодежи сельского хозяйства и жилищно-коммунального хозяйства молодежи;
- развитие системы образования молодежи села в учебных заведениях, обеспеченных необходимыми условиями;
- предоставление долгосрочных кредитов для приобретения молодежи земель сельскохозяйственной и бытовой техники, мебели и личного транспорта;
- создание новых рабочих мест и парирования трудозатрат на селе выпускников ВУЗов, техникумов, училищ;
- создание зонки в профессиональной сфере и предоставление помощи выбора молодежи сельскохозяйственной работы по профессии или специальности;
- создание важных политических и экономических решений только на основе изучения общественного мнения;
- создание необходимых условий для депутатов и госслужащих.

Я НАМЕРЕН СПОСОБОВАТЬ СОЗДАНИЮ И КОБРИНСКОМУ РАЙОНУ:

- Фонды материальной помощи сельскохозяйственным трудящимся и пенсионерам, учащимся образовательных учреждений, детям сироты и инвалидам;
- материальную поддержку сельскохозяйственным производителям (молододевушкам) в развитии на фермах, индивидуальных пунктах и малых хозяйствах района по реализации сельскохозяйственной продукции;
- создание и поддержку служб помощи сельскохозяйственным хозяйствам и жителям района;
- строительство мини-АЭС, обеспечивающей надежную тепловую энергию жителям района;
- создание транспортных услуг с доставкой для ветеранов, пенсионеров и инвалидов;
- создание параматериальной помощи обеспечения топливом транспорта и коммунального хозяйства;
- создание условий для развития в РТРС Беларуси и зарубежных странах;
- создание благоприятных условий для развития сельского хозяйства;
- создание благоприятных условий для модернизации оборудования и приобретения современной сельхозтехники;
- создание условий для работы с потенциалом молодежи на основе внедрения достижений и технологий;
- создание условий для развития деятельности руководителей и депутатов района;
- создание условий для развития деятельности руководителей и депутатов района;

Я готов всегда прийти на помощь, каждому из Вас и помочь профессионально разрешить Ваши проблемы.

У Кобринскім раёне, у вёсцы Дзявяткі, жыла маці Міхаіла Іванавіча, жывуць родныя і блізкія, сябры і былая аднакласнікі. З асаблівай цеплынёй успамінаюць яны пра свайго земляка - сціплага, добрага, клапатлівага і таленавітага чалавека, надзейнага сябра.

Міхаіл Дзямчук з сябрамі
 (з архіва стрычанчэй сястры Н. М. Шчочкінай)

Уладзімір Рыгоравіч Кузіч, старшыня Кобрынскай раённай арганізацыі Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў, ганаровы грамадзянін Кобрынскага раёна, заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь, успамінае, што пазнаёміліся яны, калі Міхаіл Дзямчук скончыў універсітэт, і з таго часу заўсёды падтрымлівалі цёплыя сяброўскія адносіны. «Гэта быў адкрыты чалавек, які заўсёды імкнуўся дапамагаць людзям», - адзначае Уладзімір Рыгоравіч.

Міхаіл Дзямчук на ўрачыстым мерапрыемстве з нагоды 50-годдзя калгаса імя Дзімітравы (цяпер ААТ «Стрыгава»), якім кіраваў У. Р. Кузіч
(з асабістага архіва У. Р. Кузіча)

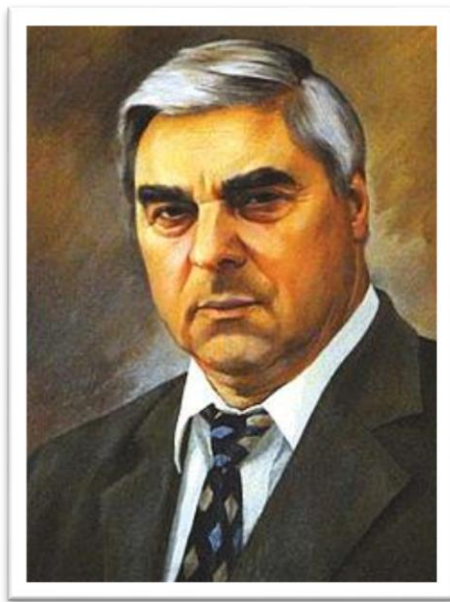
Юбілейная сустрэча. М. І. Дзямчуку - 65 гадоў
(злева направа: У. Р. Кузіч, В. І. Бурскі, М. І. Дзямчук, А. І. Цішкевіч, М. А. Крывецкі)
(з асабістага архіва У. Р. Кузіча)

У 2013 годзе, віншуючы землякоў з Днём горада, Міхаіл Іванавіч Дзямчук, у той час рэктар Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы, прафесар, доктар фізіка-матэматычных навук, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі, сказаў:

«Кобрын быў, ёсць і застаецца для мяне галоўным горадам дзяцінства. Маё сэрца звязана навечна з Кобрыншчынай, Брэстчынай. Яшчэ ў гады студэнцтва тут з'явілася вялікая колькасць сяброў, з якімі непарыўная сувязь працягваецца і да сённяшняга дня; шмат памятных месцаў навяваюць самыя прыемныя ўспаміны. Асабліва дарагім кутком застаецца вуліца Першамайская, раён сярэдняй школы № 2. Тут калісьці стаяў інтэрнат, у якім падростаў і сталаў будучы вядомы вучоны (шчыра ўсміхаецца). І, вядома, парк імя А.В. Суворова. Па ўсёй Беларусі няма прыгажэйшага месца! Таму хачу пажадаць Кобрыну, усім яго жыхарам аптымізму і развіцця. Аптымізму - найперш тым, хто прымае кардынальныя рашэнні, развіцця - тым, хто гэтыя рашэнні выконвае. Адным словам, шчасця, дабрабыту і росквіту кобрынскай зямлі і яе людзям!»

Навуковыя і прафесійныя дасягненні прафесара Міхаіла Іванавіча Дзямчука высока ацэнены землякамі. Рашэннем Кобрынскага савета раённых дэпутатаў № 167 ад 19 чэрвеня 2013 года адной з вуліц горада Кобрына прысвоена найменне - вуліца Дзямчука.

МІХАІЛ ІВАНАВІЧ ДЗЯМЧУК

(28.05.1946 — 26.07.2016)

**вядомы дзяржаўны і грамадскі дзеяч,
член-карэспандэнт Нацыянальнай
акадэміі навук Беларусі (1986), доктар
фізіка-матэматычных навук (1983),
прафесар (1985), лаўрэат Дзяржаўнай
прэміі БССР (1986), заслужаны дзеяч
навукі Рэспублікі Беларусь (1996)**

**Біяграфія Міхаіла Іванавіча Дземчука –
гэта шлях буйнога вучонага і
здольнага арганізатара навукі і адукацыі,
чалавека з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй.**

А Т Э С Т А Т
аб сярэдняй адукацыі

Гэты атэстат выданы Дземянку
імя і прозьвішча
Міхайлу Іванавічу
імя і прозьвішча
які нарадзіўся ў в. Дзевяткі
Котлярскага р. ма. Брэскай воб.
28 мая 1946 года,
аб тым, што ён (яна) у 1963 годзе скончыў поўны
курс Сярэдняй агульнаадукацыйнай пра-
свадзённай школы
імя С. М. Міцкевіча ў в. Дзевяткі наву-
чынага комплексу імя С. М. Міцкевіча Брэскай воб.
і вызваў пры выдатных паводзінах
наступныя веды:
па беларускай мове.....
па беларускай літаратуры.....
па рускай мове 5 (выдатна)
па рускай літаратуры 5 (выдатна)
па алгебры 5 (выдатна)
па геаметрыі 5 (выдатна)
па трыганаметрыі 5 (выдатна)
па гісторыі СССР 5 (выдатна)
па ўсёагульнай гісторыі 5 (выдатна)
па грамадазнаўству 5 (выдатна)
па фізіцы 5 (выдатна)

па астраноміі 5 (выдатна)
па хіміі 5 (выдатна)
па біялогіі 5 (выдатна)
па геаграфіі 5 (выдатна)
па замежнай мове (нем.) 5 (выдатна)
па чарчэнню 5 (выдатна)
па фізічнай культуры 5 (выдатна)
па асновах вытворчасці 5 (выдатна)

Акрамя таго, Дземянку Міхайлу
Іванавічу (прозьвішча імя і прозьвішча)
вытворчае навучанне па спецыяльнасці прайшчы
макара

За выдатныя поспехі ў вучэнні, працы і за
прыкладныя паводзіны ўзнагароджан
ЗАДАТНЫМ медалем.

Дырэктар школы Дзюндз
Засяродчы: навукавая
адукацыйны цэнтр Вягж
Настаўнікі: А. І. Іван-
Дзюндз

Выданы ў в. Дзевяткі 9 лістапада 1963 г.
Дзюндз
№ 001148

ДЫПЛОМ

ВЫДАТНИКА

О № 165959

Этот диплом выдан Дземгуку
Михайлу Иванову у тым, што
..... года у 1963 годзе
паступіў у Беларускі ўніверсітэт
Гарынага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта
імя Я. Я. Леніна.

і у 1968 годзе скончыў поўны курс названага
ўніверсітэта па спецыяльнасці
фізіка.

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі
ад "22" тэрвеня 1968 г.

Дземгуку М. Я.
присвоена кваліфікацыя фізык са спецыялі-
зацыяй у вобласці фізіка.

Секратар М. Я. Дземгука
Менск (Дзяржаўны)
у. 27. тэрвеня 1968 г.

Рэгістрацыйна № 158 - а

ДИПЛОМ

С ОТЛИЧИЕМ

О № 165959

Настоящий диплом выдан Дземгуку
Михайлу Иванову в том, что он
..... в 1963 году
поступил в Беларускі ўніверсітэт
Краснага Сцяга дзяржаўнага ўнівер-
сітэта імя Я. Я. Леніна.

и в 1968 году окончил ..... полный курс
названного ўніверсітэта
по специальности фізіка.

Решением Государственной экзаменационной
комиссии от "22" июля 1968 г.

Дземгуку М. Я.
присвоена кваліфікацыя фізык са спецыялі-
зацыяй у вобласці фізіка.

Секратар М. Я. Дземгука
Менск (Дзяржаўны)
у. 27. тэрвеня 1968 г.

Рэгістрацыйна № 158 - а

Літоўская тыпаграфія Гоманка, 1969.

АТТЕСТАТ
СТАРШЕГО НАУЧНОГО
СОТРУДНИКА

СН № 010122

Москва

Решением
 Высшей аттестационной комиссии
 при Совете Министров СССР
 от 31 мая 1978 г. (протокол № 154/6)

Депутату Михаилу Ивановичу
 ПРИСВОЕНО УЧЕНОЕ ЗВАНИЕ
СТАРШЕГО НАУЧНОГО СОТРУДНИКА
 ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ
информационно-исследовательские системы
формализованные языки
 Высшей категории
 Высшей аттестационной комиссии
 Высший ученый секретарь
 Высшей аттестационной комиссии

Копия прислана
 Заказчиком (взрц)

ДИПЛОМ
КАНДИДАТА НАУК

— * —

МФМ № 018159

Москва 29 ноября 1922 г.

Решением
 Совета Государственного общества Академических Знаний
 Гос. Академического общества им. В. И. Ленина
 от 26 ноября 1922 г. (протокол N 10/6)

Депутату Михаилу Ивановичу
 ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ КАНДИДАТА
ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИХ НАУК

Председатель
 Советов
 Ученый секретарь
 Советов

ДИПЛОМ
КАНДИДАТА НАУК

тп № 033075

Москва 14 ноября 1929 г.

Решением
 Совета при Институте тепло- и электротехники
 им. В. И. Ленина 1929 г.
 от 23 июля 1929 г. (протокол № 11)

Депутату Владимиру Антоновичу
 ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ
КАНДИДАТА
ТЕХНИЧЕСКИХ НАУК

Председатель совета
 Ученый секретарь совета

Решением
Высшей аттестационной комиссии
при Совете Министров СССР
от 18 февраля 1985 г. (протокол № 6)

Демчуку Михаилу Ивановичу
ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ
ДОКТОРА
ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИХ НАУК

Зол. Председатель
Вашей аттестационной комиссии
Главный ученый секретарь
Вашей аттестационной комиссии

*Александр Е.
Скуликов*

АТТЕСТАТ
ПРОФЕССОРА

пр № 012612

Москва

Решением
Высшей аттестационной комиссии
при Совете Министров СССР
от 24 мая 1985 г. (протокол № 18/85)

Демчуку Михаилу Ивановичу
ПРИСВОЕНО УЧЕНОЕ ЗВАНИЕ
ПРОФЕССОРА

ПО КАФЕДРЕ
автоматизации научных исследований

Председатель
Вашей аттестационной комиссии
Главный ученый секретарь
Вашей аттестационной комиссии

Скуликов

Министерство высшего и среднего специального
образования БССР
БЕЛОРУССКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО
ЗНАМЕНИ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени В. И. ЛЕНИНА

УДОСТОВЕРЕНИЕ № 1003

Товарищ ДЕМЧУК

МИХАИЛ ИВАНОВИЧ

является ЗАВЕСАЮЩИМ ЛАБОРАТОРНОЙ
ПОЛУПРОВОДНИКОВОЙ ЭЛЕКТРОНИКИ

Ректор БГУ
д.и.м. Р. И. Лекиня

[Handwritten signature]
(личная печать)

12 МАЯ 1989

Передача архивному лицу строго запрещается

3. 20/86.

КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ СОВЕТСКОГО СОЮЗА
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ КОМПАРТИИ БЕЛОРУССИИ

УДОСТОВЕРЕНИЕ № 016

Тов. ДЕМЧУК

Михаил Иванович

является заведующим
отделом науки и учебных заведений
ЦК КП Белоруссии

Секретарь ЦК

1987 — 1989 гг.

Секретарь ЦК

1987 — 1989 гг.

КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ СОВЕТСКОГО СОЮЗА
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ КОМПАРТИИ БЕЛОРУССИИ

ПАСВЕДЧАННЕ № 016

Тав. ДЗЯМЧУК

Міхаіл Іванавіч

з'яўляецца загадчыкам
кадэдра навукі і навучальных
установаў ЦК КП Беларусі

Секретарь ЦК

1987 — 1989 гг.

Совет Министров Белорусской Советской Социалистической Республики

Удостоверение № 2192

Демчук

Товарищ

Михаил Иванович

является *Заместителем Председателя*

Совета Министров

Белорусской ССР

Совета Министров БССР

Заместителя Министров БССР

1991 г.

М. Демчук
М. И. Иванов

М. Демчук
М. И. Иванов

БЕЛОРУССКАЯ
СОВЕТСКАЯ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ
РЕСПУБЛИКА

Совет
Министров

М. Демчук

(личная подпись)

Совет Министров Белорусской Советской Социалистической Республики

Удостоверение № 1853

Демчук

Товарищ

Михаил Иванович

Министром

Белорусской ССР

Совета Министров БССР

Министров БССР

1988 г.

М. Демчук

БЕЛОРУССКАЯ
СОВЕТСКАЯ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ
РЕСПУБЛИКА

Совет
Министров

М. Демчук

(личная подпись)

1988-1995 гг.

НАРОДНЫЙ ДЕПУТАТ СССР

НАРОДНЫЙ ДЕПУТАТ СССР (СССР ИЛИ ИТАК ДЕПУТАТЫ) ДЕПУТАТЫ ЗАКОНА СССР
НАРОДНИ ДЕПУТАТ СССР (СССР ИЛИ ИТАК ДЕПУТАТЫ) ДЕПУТАТЫ ЗАКОНА СССР
СССР ЗАКОН ДЕПУТАТЫ (СССР ИЛИ ИТАК ДЕПУТАТЫ) ДЕПУТАТЫ ЗАКОН СССР
СССР ЗАКОН ДЕПУТАТЫ (СССР ИЛИ ИТАК ДЕПУТАТЫ) ДЕПУТАТЫ ЗАКОН СССР
ИЛИ ЗАКОН СССР (СССР ИЛИ ИТАК ДЕПУТАТЫ) ДЕПУТАТЫ ЗАКОН СССР

УДОСТОВЕРЕНИЕ ОБ № 703

Товарищ ДЕМЧУК
Михаил Иванович

ИЗБРАН(А) народным депутатом
СССР

Председатель
Верховного Совета СССР

1989
1994

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ВСЕСОЮЗНЫЙ ЛЕНИНСКИЙ
КОММУНИСТИЧЕСКИЙ СОЮЗ МОЛОДЕЖИ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Товарищ ДЕМЧУК
МИХАИЛ ИВАНОВИЧ

награжден(а) юбилейным знаком
ЦК ВЛКСМ
«70 лет ВЛКСМ»

ЦК ВЛКСМ

АКАДЕМИЯ НАУК
Белорусской
Советской Социалистической
Республики

ЧЛЕН-КОРРЕСПОНДЕНТ

Академии наук БССР

ДЕМЧУК

Михаил Иванович

Президент
Академии наук БССР
академик

Н. А. БРИСЕВИЧ

Личная подпись

Избран 4 декабря 1986 года
№ 163

МЕЖДУНАРОДНАЯ
АКАДЕМИЯ НАУК
ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ

УДОСТОВЕРЕНИЕ № 108

ДЕМЧУК
МИХАИЛ ИВАНОВИЧ

является
действительным членом
(академиком)
Международной академии наук
Высшей школы

Президент
Академии наук

В. Е. Шукшунов

INTERNATIONAL ACADEMY OF TECHNICAL EDUCATION

DIPLOMA

№ 002

This certifies that Mikhael I. Demchuk

is elected the Active Member (Academician) of the International Academy of Technical Education by the decision of the common meeting of the Academy on May 25, 1995 (Protocol № 1)

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

M. I. DEMCHUK

I. A. BOREYSHA

МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ ОРГАНИЗАЦИОННЫХ И УПРАВЛЕНЧЕСКИХ НАУК

ДИПЛОМ DIPLOMA

Демчук Михаил Иванович
Michail I. Demchuk

ИЗБРАН HAS BEEN ELECTED

Полным членом (академиком)

FULL MEMBER (ACADEMICIAN)

Международной Академии организационных и управленческих наук
of the International Academy of Organization and Management Science

14 сентября 1994 года * 14 September, 1994

Президент
Главный секретарь

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

Г. ЖЕИТ

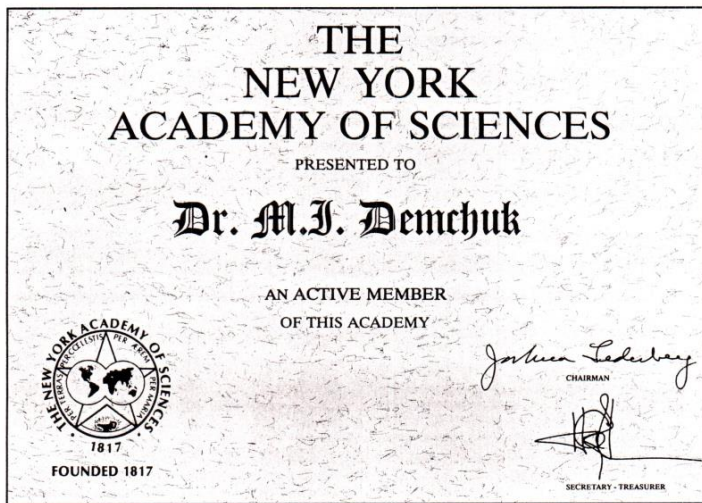
А. СЛОНИМСКИЙ

Минск № 0037 Минск

INTERNATIONAL ACADEMY OF ORGANIZATION AND MANAGEMENT SCIENCE

Dr. Demchuk,

You will receive your full-sized Membership Certificate, suitable for framing, shortly after your completed Confirmation of Membership is processed. A reduced-size replica of your Certificate appears below:

Please detach and return. Thank you. **CONFIRMATION OF MEMBERSHIP**

To: Rodney W. Nichols, Chief Executive Officer
The New York Academy of Sciences
2 East 63rd Street, New York, N.Y. 10021

Yes, I am pleased to accept membership in the Academy. Please forward my Membership Certificate and my Card, along with listing of all Membership privileges, including *Annals*, Conferences, special events, *The Sciences* magazine, and *Focus* newsletter.

Membership Dues \$105 annually

Charge to: Visa MasterCard Amer. Express

Card No. _____ Exp. _____

Signature _____

Check enclosed payable to NYAS Please bill me for dues in U.S. dollars on U.S. bank

- Send me *Annals* Volume # _____ **FREE**
 I will make my selection when I receive the complete catalog of *Annals*.

Registered in the name of **44031**
M. I. Demchuk
An Sevchenko Appl Phys Problem
Minsk
BYELARUS

Please print your name below as you wish it to appear on your Certificate and Card.

Highest Degree(s) Awarded _____

Major Field of Interest _____

Company or Institutional Affiliation _____

Title or Position _____

Thank you and welcome to the Academy.
(Please see over for your Section choices)

ДЫПЛОМ
 ЛАЎРЭАТА ДЗЯРЖАЎНАЙ ПРЭМІІ
 БЕЛАРУСКОЙ ССР

РЭСПУБЛІКА
 БЕЛАРУСЬ

ПАСВЕДЧАННЕ
 да
 ганаровага звання

№0000077

Прысвоена
 ганаровае званне

*«Заслужаны безг. навуц.
 Вспублікі Беларусі»*

*Дэлегуту
 Міхайлу
 Іванавічу*

Указ Прэзідэнта
 Рэспублікі Беларусь

ад 26 мая 1996 г.

УКАЗ

Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

АБ ПРЫСВАЕННІ М. І. ДЗЕМЧУКУ ГАНАРОВАГА ЗВАННЯ
«ЗАСЛУЖАНЫ ДЗЕЯЧ НАВУКІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ»
24 мая 1996 г. № 199

За значны ўклад у развіццё беларускай навукі, падрыхтоўку навуковых і інжынерных кадраў прысвоіць рэктару Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі Дземчуку Міхаілу Іванавічу ганаровае званне «Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь».

ПРЭЗІДЭНТ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
А. ЛУКАШЭНКА.

ПАСТАНОВА

Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб узнагароджанні Дземчука М. І. Ганаровай
граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі
Беларусь

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ПАСТАНАЎЛЯЕ:
За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, важкі асабісты ўклад у справу падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў узнагародзіць рэктара Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі ДЗЕМЧУКА Міхаіла Іванавіча Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШАРЭЦКІ.

28 мая, г. Мінск

У Міністэрстве адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь

ЗАГАД

Аб узнагароджанні

1. За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, шырокае ўкараненне сучасных тэнічных сродкаў навучання, вынікаў навуковых даследаванняў узнагародзіць значком «ВЫДАТНІК АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ» рэктара Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі, члена-карэспандэнта АН Беларусі, доктара фізіка-матэматычных навук, прафесара ДЗЕМЧУКА Міхаіла Іванавіча і выдаць яму аднаразовую грашовую прэмію ў памеры сямі мінімальных зароботных плат.

2. Выплату грашовай прэміі правесці за кошт сродкаў на зароботную плату і фонду матэрыяльнага заахвочвання акадэміі.

Міністр В. І. СТРАЖАЎ.

БІБЛІАГРАФІЧНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ

Працы

Высшая школа в стратегии инновационного развития Республики Беларусь / М. И. Демчук. – Минск : РИВШ, 2006. – 300 с.

Импульсная спектрометрия / М. И. Демчук, М. А. Иванов. – Минск : Университетское, 1986. – 205 с.

Интернационализация высшего образования в контексте зарубежного опыта / Министерство образования Республики Беларусь, Государственное учреждение образования «Республиканский институт высшей школы» ; [М. И. Демчук и др.]. — Минск : РИВШ, 2012. - 123 с. : ил., табл. — (Серия «Экономика, менеджмент, маркетинг современного вуза»).

Прикладная физика и электронные средства обеспечения эксперимента / М. И. Демчук [и др.]. - Минск : Изд-во БГУ им. В. И. Ленина, 1982.

Республика Беларусь: системные принципы устойчивого развития / М. И. Демчук, А. Т. Юркевич. – Минск : РИВШ БГУ, 2003. – 342 с.

Системная методология инновационной деятельности : учебное пособие / М. И. Демчук, А. Т. Юркевич. – Минск : РИВШ, 2007. – 303 с.

Статистический одноквантовый метод в оптико-физическом эксперименте / М. И. Демчук, М. А. Иванов. – Минск : Изд-во БГУ, 1981. – 176 с.

Республиканскому институту высшей школы 40 лет / М. И. Демчук // Вышэйшая школа. - 2013. - № 5. - С. 13-17.

Болонский процесс и его перспективы для Беларуси / М. И. Демчук // Вышэйшая школа. - 2012. - № 1. - С. 20–26.

12 января 2012 г. состоялась онлайн-конференция, посвящённая вопросам присоединения Беларуси к Болонскому процессу. На вопросы посетителей сайта БЕЛТА отвечал ректор РИВШ, доктор физико-математических наук, профессор М. И. Демчук.

Проектирование стандартов высшего образования третьего поколения: преемственность и новации / М. И. Демчук, А. В. Макаров // Вышэйшая школа. - 2012. - № 5. – С. 3–9.

О приложении к диплому для белорусских и иностранных граждан, завершивших обучение в высших учебных заведениях Республики Беларусь / М. И. Демчук // Вышэйшая школа. - 2010. - № 6. - С. 30–34.

Болонский процесс: истоки, направленность и перспективы для Республики Беларусь / М. И. Демчук // Вышэйшая школа. - 2009. - № 4. - С. 11–16.

Особенности модернизации системы университетского образования в условиях становления общества знаний / М. И. Демчук // Вышэйшая школа. - 2009. - № 6. - С. 17–21.

Научно-методическое обеспечение идеологической работы в вузе: некоторые итоги и уроки / М. И. Демчук // Вышэйшая школа. - 2007. - № 4. - С. 25–27.

Аб жыцці і дзейнасці

Дзямчук Міхаіл Іванавіч // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. – Мінск, 1998. - Т. 6. – С. 149.

Дзямчук Міхаіл Іванавіч // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. - Мінск, 2002. – С. 434. – (Імі ганарацца землякі).

Демчук Михаил Иванович // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск, 2006. - Т. 3. – С. 332.

Демчук Михаил Иванович // Регионы Беларуси : энциклопедия. - В 7 т. Т. 1. Брестская область : в 2 кн. – Минск, 2009. – Кн. 1. – С. 321-322.

Демчук Михаил Иванович // Большой белорусский энциклопедический словарь. – Минск, 2011. – С. 111.

Демчук Михаил Иванович // Национальная академия наук Беларуси : энциклопедический справочник. - Минск, 2017. - С. 144-145.

Демчук Михаил Иванович // Национальная Академия наук Беларуси : персональный состав. - Минск, 2003.

Демчук Михаил Иванович // Кто есть Кто в Республике Беларусь : справочное издание / под ред. И. В. Чекалова. – Минск, 2005. – Т. 2. – С. 102.

Высшие органы государственной власти и центрального управления Белорусской ССР (1965-1991). - Мінск, 2000. - Ч. 3. - С. 5–10.

Мешечко, Е. Н. Демчук Михаил Иванович / Е. Н. Мешечко // Путешествие по Беларуси. В краю Нёмана, Западного Буга и Припяти / Е. Н. Мешечко. – Брест, 2012. – С. 225-226.

Дзямчук Міхаіл Іванавіч // Людзі навукі нашага краю : біябібліяграфічны даведнік з серыі «Імёны на карце Кобрыншчыны» / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. – Кобрын, 2020. – С. 38-41 : фат.

Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь.
Дзямчук Міхаіл Іванавіч // Па працы – пашана : біябібліяграфічны даведнік з серыі «Імёны на карце Кобрыншчыны» / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 97-99 : фат.

75 гадоў з дня нараджэння М. І. Дземчука (1946) // Зводны Каляндар дат і падзей Кобрыншчыны : краязнаўча-бібліяграфічны каляндар на 2021-2025 гг. / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 14.

Беларускі каляндар. 2021 год. Дзямчук Міхаіл Іванавіч // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. - 2020. - № 8. - С. 24 - (дадатак: Даты беларускага календара).

Курачук, С. Кобринское слово сказано и в науке / Светлана Курачук // Кобрин-информ. — 2017. — 20 июля (№ 29). — С. 5.

Кобринская цэнтральная раённая бібліятэка пачынае работу над наступным праектам «Славутыя імёны Кобрыншчыны».

Курачук, С. Таленты роднага краю / Святлана Курачук, Ксенія Пальто // Кобрынскі веснік. - 2017. - 1 ліпеня. – С. 10.

У рамках праекта «Людзі навукі нашага краю» – артыкул пра М. І. Дземчука.

Гайсенок, В. А. Учёный, руководитель, государственный деятель : (к 70-летнему юбилею профессора М. И. Демчука) / В. А. Гайсенок // Вышэйшая школа. - 2016. – № 2. - С. 24-25.

Демчук Михаил Иванович : [некролог] // Советская Белоруссия. - 2016. - 28 июля. - С. 3.

Кузич, В. Время неумолимо... / Владимир Кузич // Кобрынскі веснік. - 2016. - 6 жніўня. - С. 4.

26 июля 2016 года ушел из жизни М. И. Демчук - доктор физико-математических наук, профессор, член-корреспондент Национальной АН Беларуси.

Светлай памяці калегі і выдатнага чалавека М. І. Дземчука : [некролог] // Настаўніцкая газета. - 2016. - 28 ліпеня. - С. 16.

Этот день в истории : 28 мая 1946 г. // Советская Белоруссия. - 2016. - 28 мая. – С. 24.

Родился М. И. Демчук, ученый, государственный деятель, уроженец д. Девятки Кобринского района.

Дзямчук, М. «Маё сэрца назаўсёды застаецца тут» / Міхаіл Дзямчук // Кобрынскі веснік. – 2013. – 20 ліпеня. – С. 9.

Віншаванне прафесара, доктара фізіка-матэматычных навук, заслужанага дзеяча навукі РБ М. Дземчука з Днём вызвалення г. Кобрына.

Этот день в истории. 28 мая 1946 г. // Советская Белоруссия. – 2011. – 28 мая. – С. 30.

28 мая 1946 г. родился Михаил Демчук, ученый, уроженец д. Девятки Кобринского района.

Министр учился в средней школе № 2 : ими гордится Кобрин // Кобрин-информ. - 2009. - 17 сентября. – С. 26.

Кушнер, В. Шлях адолее толькі той, хто ідзе наперад / Васіль Кушнер // Беларускі гістарычны часопіс. – 2008. - № 2. – С. 3–10.

Рэспубліканскаму дзяржаўна-грамадскаму аб'яднанню «Беларускае таварыства «Веды», якое с 1988-га па 1993 год узначальваў М. Дзямчук, – 60 гадоў.

Михаил Иванович Демчук (к 60-летию со дня рождения) // Известия НАН Беларуси. Серия физико-математических наук. - 2006. - № 2.

Славуця землякі. Міхаіл Дзямчук // Кобрынскі веснік. - 2004. - 28 лютага. - С. 4.

Дзямчук, М. І. Акадэмія сацыяльнага аптымізму / М. І. Дзямчук // Звязда. - 1998. - 18 лістапада. - С. 3.

Гутарка па тэме «Студэнт на рубяжы стагоддзяў: адчуванне перспектывы».

Дзямчук, М. «Мы павінны ісці да перадавой мадэлі развіцця вышэйшай школы» / М. Дзямчук // Настаўніцкая газета. - 1998. - 31 сакавіка. – С. 2.

Ганарымся земляком! // Кобрынскі веснік. - 1996. - 8 чэрвеня. - С. 1.

М. І. Дземчуку – 50 год.

Дзямчук, М. Каб словы пераплаваліся ў справы / М. Дзямчук, [гутарыў] А. Сацук // Кобрынскі веснік. - 1995. - 25 лістапада. – С. 2.

Інтэрв'ю з прафесарам М. Дземчуком.

Дзямчук Міхаіл Іванавіч [Электронны ресурс] // Нацыянальная Акадэмія навук Беларусі – Режим доступу: <http://nasb.gov.by/bel/members/correspondents/demchuk.php>. - Дата доступу: 20.04. 2018.

Демчук Михаил Иванович [Электронны ресурс] // База данных Ученые Беларуси. – Режим доступу: http://unicat.nlb.by/scient/pls-/dict.prn_ref?tu. – Дата доступу: 04.10.2018.

Демчук, Михаил Иванович [Электронны ресурс] // Википедия. Свободная энциклопедия. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki>. – Дата доступу: 04.03.2019.

Демчук Михаил Иванович [Электронны ресурс] // Педагогический некрополь. – Режим доступу: <http://pednecropol.ru/demchuk-mikhail-ivanovich>. – Дата доступу: 04.03.2021.

28 мая 2021 г. — 75 гадоў з дня нараджэння Міхаіла Іванавіча Дземчука [Электронны рэсурс] // Краязнаўства Берасцейшчыны. – Рэжым доступу: <http://kb.brl.by/> – Дата доступу: 12.05.2021.

СПІС перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік

Беларускі гістарычны часопіс

Вышэйшая школа

Звязда

Известия НАН Беларуси. Серия физико-математических наук

Камуністычная праца

Кобрын-информ

Кобрынскі веснік

Настаўніцкая газета

Новыя кнігі: па старонках беларускага друку

Советская Белоруссия

ЗМЕСТ

АД СКЛАДАЛЬНІКА	3
БІАГРАФІЧНЫ НАРЫС	5
<i>Вехі жыцця</i>	5
<i>Шырокае прызнанне</i>	12
<i>Сувязь з землякамі</i>	14
БІБЛІАГРАФІЧНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ	31
<i>Працы</i>	31
<i>Аб жыцці і дзейнасці</i>	33
СПІС перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік	38

Даведачнае выданне

Навуковец, кіраўнік, дзяржаўны дзеяч

Біябібліяграфічны паказальнік
да 75-годдзя з дня нараджэння
Міхаіла Іванавіча Дземчука

Складальнік
Курачук Святлана Дзмітрыеўна

Камп'ютарная вёрстка С. Д. Курачук
Дызайн вокладкі П. С. Грыневіч

На беларускай, рускай мовах

Надрукавана на камп'ютарна-выдавецкай сістэме
Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкі

Цэнтральная раённая бібліятэка
дзяржаўнай установы культуры «Кобрынская раённая
цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма»
Вул. Маршала Жукава, 12, 225306, Кобрын
E-mail kobrinlib@gmail.com
www.krcls.by